

VSEBINA

- 2** POVZETEK
PREDAVANJ
- 6** PRISPEVKI
ČLANOV UTŽO
- 11** POTEPALI
SMO SE
- 13** USPOSABLJANJA
IZ TEMELJNIH
POSTOPKOV
OŽIVLJANJA
- 13** ALI STE
VEDELI?
- 14** GALERIJA
TREBNJE
PREDSTAVLJA
- 15** REBUS
- 15** UTŽfOn

**“KO PRIDE
POLETJE, JE NEBO ŠE
BOLJ MODRO IN OBLAKI
SO ŠE BOLJ BELI. IN
SONCE ŠE BOLJ ŽARI.”**

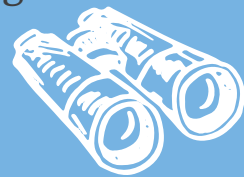
**ŽIVA VIVIANA
DORIA**

Z VESELJEM DELAM V UPRAVNEM ODBORU UTŽO TREBNJE

Moje delo v službi je bilo zelo dinamično, delo z ljudmi pa naporno in zahtevno. Ko sem se leta 2007 upokojila in je bilo delovnega adrenalina konec, sem začutila praznino in se še isto leto vpisala na UTŽO Trebnje. Bila sem med ljudmi, poslušala čudovita predavanja, hodila na Popotne malhe.

Na Popotni malhi v februarju 2008 me je opazila tedanja predsednica Cvetka Bunc in takoj vključila v upravni odbor. Zadolžitev, ki mi je bila pisana na kožo, saj sem bila še več med ljudmi. Pričela sem soustvarjati program Univerze. Iskati ideje za predavanja, Popotne malhe, proslave in ustanavljati nove krožke je odgovorno delo, saj je potrebno zadostiti željam številnih članov, poiskati dobre in zanimive predavatelje ter poskrbeti, da se teme ne ponavljajo. V več kot dvajsetih letih delovanja Univerze predstavlja to velik izziv. Pomagajo nam tudi člani z idejami, ki jih vpišejo na anketni list o zadovoljstvu na UTŽO Trebnje.

Še dandanes sem članica upravnega odbora in z veseljem opravljam svoje poslanstvo. To mi pomaga ohranjati fizično in umsko kondicijo ter v luči vseživljenjskega učenja ohranjati življenjsko energijo, samozavest in osebnostno rast.

Zadnji dve leti je bila pred upravni odbor postavljena velika preizkušnja, saj zaradi epidemije srečanj v živo v predavalnici ni bilo, zato smo bili povezani le preko računalniške povezave. Žal vsi predavatelji niso bili pripravljeni predavati preko Zooma, zato smo morali naš pripravljeni program med letom tudi spreminjati, se prilagajati danim razmeram in pripravljenosti predavateljev. Število obiskovalcev na Zoomu potrjuje, da nam uspeva. Seveda tudi s pomočjo iznajdljivih delavk na CIK Trebnje.

Upravni odbor pripravi idejni program za novo študijsko leto v mesecu aprilu in tudi letos je bilo tako. Upam, da smo izbrali dovolj zanimive teme in predavatelje. Predvsem pa si želimo, da bi bili spet skupaj v predavalnici kot nekoč.

Silva Mežnar,
članica UO UTŽO Trebnje

UTŽnOvičnik

Izdajatelj: Center za izobraževanje in kulturo Trebnje / Zanj: Patricija Pavlič / Uredniški odbor: Tanja Vrčkovnik, Vesna Breznikar, Stanka Jurak, Silva Mežnar / Urednica: Patricija Pavlič / Jezikovni pregled: Bojana Lekše / Fotografije: Arhiv UTŽO Trebnje, CIK Trebnje in osebni arhiv avtorjev prispevkov / Oblikovanje in prelom: Meta Gabrijel / Tisk: PARTNER GRAF zelena tiskarna d.o.o. / Naklada: 300 izvodov

Center za izobraževanje in kulturo Trebnje / Kidričeva ulica 2, 8210 Trebnje, Slovenija /
T: 00386 (0)7 34 82 100 / E: info@ciktrebnje.si, utzo@ciktrebnje.si, www.ciktrebnje.si
Copyright by Center za izobraževanje in kulturo Trebnje, julij 2022. Vse pravice pridržane. Tiskano v Sloveniji.

Delovanje UTŽO Trebnje omogočajo: CIK Trebnje, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Občina Mirna, Občina Mokronog - Trebelno, Občina Šentrupert, Občina Trebnje.

OBČINA
MIRNA

OBČINA
MOKRONOG-TREBELNO

OBČINA
ŠENTRUPERT

OBČINA
TREBNJE

ŽENSKO O ŽENSKAH

PROSLAVA ZA 8. MAREC

(8. 3. 2022)

Luka Bregar

»Če bi imela tako dolge noge kot sodelavka, ti ženske ne bi zaupale svojih zgodb!« To je le ena od opazk, ki jih je doživela Milena Miklavčič, pisateljica, novinarka, ljubiteljska zgodovinarica in antropologinja. Najbolj intimne zgodbe, zbrane tudi v trilogiji *Ogenj, rit in kače niso za igrače*, ji je zaupalo že več tisoč Slovenk.

Opogumili so se tudi številni Slovenci in odprli skrinje spominov na njihovo razumevanje ljubezni, spolnosti in širšega življenja. Radovednost Mileni že od malega ni dala miru, čeprav v domačem okolju ni bilo veliko posluha za njeno ustvarjanje. Bolj kot z mamami se je povezala z ostrijezično teto Ivanko, s katero sta strli marsikateri oreh o intimnosti, zelo pri srcu ji je bila tudi tašča. Iz njunega odnosa se je naučila veliko o tem, da je treba dati lastnim otrokom prostor in razumevanje. Na podlagi delovnih izkušenj v ženskem kolektivu pa opozarja, da je lahko ženski jezik zelo strupen.

Milena Miklavčič na podlagi številnih pogovorov poudarja, da zlomljena ženska vztraja in ne popušča, medtem ko moški ostane zlomljen, a o tem ne govori. Glede na to, da bo kmalu praznovala sedemdeseti rojstni dan, spregovori tudi o skrbi glede spreminjanja moškosti in moških, po njenem predvsem zaradi pretirane skrbi mam. Za prihodnost žensk, ki so v preteklosti zelo trpele, tudi zaradi vzgoje, da je spolnost njihova obveznost in ne pravica, pa Milene ne skrbi.

Foto: Tomo Strle

Izjemno priljubljena pisateljica, znana tudi z malih zaslonov, nam je zaupala, da je v njeni najnovejši knjigi *Kje je otrok?* delček Trebnjega, več pa nam ni mogla izdati, saj se ji je mudilo naprej v številne pogovore o ženskah in ženskosti. Kot je sama zapisala ob osmem marcu, želi, da bi bile ženske vsaj »mičkeno zadovoljne s tem, kar imamo, ker tega ni tako malo«.

KRAS IN ČLOVEŠKA RIBICA V OBČINI TREBNJE

(15. 3. 2022)

Andrej Hudoklin

S predavanjem smo obudili pozabljene zgodbe trebanjskih jam in zanimivosti iz življenja človeške ribice. Celoten južni del občine, ki ga oddeljuje reka Temenica, je namreč izrazito kraški. Najbolj znan kraški fenom je ponikalnica Temenica z nizom ponorov vzdolž fosilne struge do Svete Ane. Še bolj zanimiva je presihajoča Žibrščica, osrednji suhokrajnski odvodnik na Dobrniškem polju. Nekdaj vodnat potok, ki so ga morali zaradi pogostih poplav celo regulirati, je danes povsem presahnil. Stalen tok je dostopen le v ponoru Mišnica, v katero narasle vode padajo v 20 m visokem slapu. Pester je tudi jamski živi svet.

Izstopa človeška ribica z več opažanji ob Žibrščici, veliko pozornost pa je vzbudila tudi na osamelem krasu pri Mačjem Dolu.

Andrej Hudoklin je biolog in jamar, zaposlen na Zavodu za varstvo narave. Predavanje je bilo izvedeno v okviru projekta LAS STIK »Voda – (iz)viri življenja«, ki poteka na območju občin Dolenjske Toplice (vodilni partner), Žužemberk, Ivančna Gorica in Trebnje. Eden od ciljev projekta izpostavlja pomen kraške podtalnice kot vira pitne vode in hkrati kot habitata jamskih živali. Vsaka od občin bo v skupno Vodno pot vključila eno od lokacij človeške ribice in jo ustrezno označila. V občini Trebnje bo to izvir Škaba v Mačjem Dolu.

Človeške ribice pogosto naplavi v Luških travnikih pod Knežjo vasjo.

foto: Andrej Hudoklin

DELAVNICA ZA IZBOLJŠANJE SPOMINA

(22. 3. 2022)

Jasmina Lambergar

Trening urjenja spomina, pozornosti, koncentracije in ravnotežja zajema umske in telesne aktivnosti, ki so namenjene izboljšanju pomnjenja, in so kot preventiva proti bolezenski izgubi spomina (demenca). Program je izvajala certificirana trenerka spomina Jasmina Lambergar.

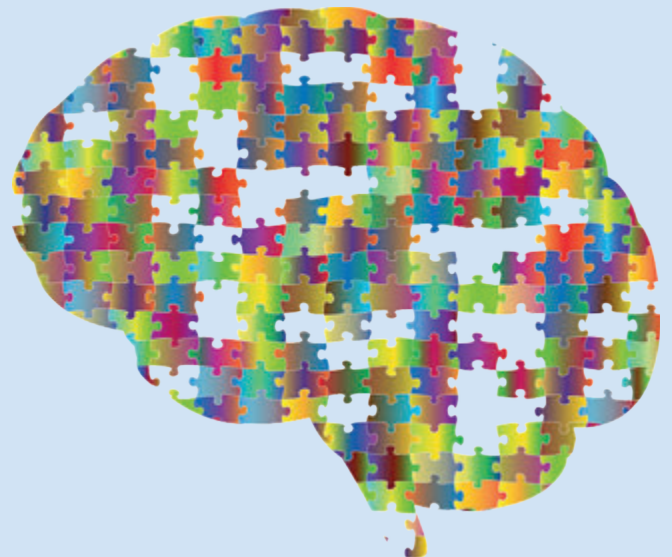
Predavanje je bilo interaktivno in po vsakem sklopu so sledili primeri vaj. Udeleženci so vaje izvajali pogovorno, pisno, sede, stoje ali med hojo, sami ali v parih.

VSEBINA:

1. **PROCES POMNENJA** – vnos, shranjevanje in priklic, kako deluje spomin.
2. Vaje za izboljšanje **POZORNOSTI** in kvalitete shranjevanja informacij: delo s čutili (sluh, vonj, otip, vid, okus).
3. Vaje za **KRATKOROČNI SPOMIN**: kako pomnimo besede, številke, obraze in imena oseb.
Z vajami izboljšujemo sposobnost shranjevanja informacij v kratkoročnem spominu, povezovanje, prepoznavanje in priklic informacij.
4. Vaje za **RAVNOTEŽJE**: vaje, ki jih udeleženci izvajajo med hojo in stoje na mestu, učinkovito vplivajo na izboljšanje pozornosti, boljše ravnotežje in preprečevanje padcev.

foto: osebni arhiv Jasmine Lambergar

CAMINO – PO FRANCOSKI POTI DO KONCA SVETA

(5. 4. 2022)

Zoran Furman

Že ime Camino samo po sebi zveni zelo avanturistično. Dolga pot, ko dneve in tedne hodiš po poteh starodavne romarske poti do mesta Santiago de Compostela. Preteklo leto in pol je bilo za vse nas zelo težavno. Za mene, ki sem bil navajen potovati, pa še toliko bolj. Prišel sem do točke, ko sem si rekel, ali ostanem doma in se mi zmeša, ali pa grem na pot. Izbral sem slednje.

Potovanje sem pričel v romantičnem Parizu, ki je bil zame samo ogrevanje in privajanje, da ponovno potujem. Sprehod po mestu mimo svetovno znamenitosti, kot so Eifflov stolp, Louvre in cerkev Notre Dame, je bil samo začetek tokratne poti.

Iz Pariza sem se z vlakom odpeljal do mesta St Jean Pied de Port, kjer sem začel več kot 800 km dolgo pešpot. Tu sem dobil romarski potni list »Credencial del Peregrino«, v katerega sem v naslednjih tednih dodajal žige krajev in mest, skozi katere sem hodil.

Zgodaj zjutraj naslednjega dne sem si oprtal nahrbtnik in začel s prvo etapo čez Pireneje. Tu se je pričela moja dolga pot, ki ni bila samo hoja, ampak čas za spoznavanje nove dežele, pokrajine in čas za spo-

znavanje samega sebe. Buen Camino pa beseda, ki sem jo najpogosteje slišal od sorodnih duš – peregrino oziroma romarjev in domačinov ob poti. V naslednjih dneh in tednih me je pot vodila skozi številne vasice in večja mesta, kot so Pamplona, Burgos, Leon in na koncu Santiago. Kraji in romarji, ki sem jih srečeval na poti, pa so pisali spomine, ki mi bodo ostali za vedno.

S solzami v očeh sem 32. dan hoje pripešačil na osrednji trg pred cerkvijo v Santiagu in srečno končal moj Camino. Kot da mi po dobrem mesecu hoje še ni bilo dovolj, sem jo mahnil – peš seveda, še do skoraj 90 km oddaljenega svetilnika Finisterre – konec sveta, kjer je oznaka 0.000 km. Tu se moje hoja oziroma romanje konča. Preden sem poletel domov, sem se ustavil še v Portu in Lizboni.

POTEP PA PARIZU

Silva Glavan Bukovinski

Člani, ki obiskujemo krožek francoščine, smo si zadali cilj, da bomo ob zaključku obiskali Pariz.

Krožek obiskuje deset članov, v Pariz nas je odšlo le šest. Žal so naši »dečki« iz zdravstvenih razlogov odpovedali. Torej smo v Pariz – mesto življenja, umetnosti in ljubezni odpotovale samo ženske. Imele smo se zelo lepo, celo muhasto vreme nam je bilo naklonjeno.

Naša mentorica Saša nas je lepo popeljala po Parizu, tako da smo si lahko ogledale res veliko znamenitosti. Na Eifflov stolp se je večina povzpela na vrh, medtem ko smo ostali malo počivali. V najprestižnejši blagovnici Lafayette pa smo si napasle oči. V bližini je tudi znana pariška Opera, kjer je v mladih letih pela celo Tereza Kesovija. Nekako nismo mogle mimo trgovine Fragonard z originalnimi parfumi, kjer smo brez daljšega razmišljanja kupile to, za nas obvezno stvar.

Ob obisku Versaillesa smo se več uric, kot nekdanji francoski kralji in njihove dame, sprehajale po vrtovih. Je precej veliko področje, saj samo vrtovi merijo več kot 800 hektarov, palače pa se raztezajo na 11 hektarih zemljišč. Versajska palača je bila včasih najlepša v Evropi. V njej je takrat živel okrog 6000 ljudi in Versailles je bil neuradno glavno mesto francoskega kraljestva. Zaradi velike politične moči je postal tudi zibelka francoske revolucije.

V ogromni dvorani, imenovani Galerija ogledal, je bila leta 1919 podpisana Versajska mirovna pogodba in tako končana prva svetovna vojna. Še danes se predstavniki vlad srečujejo v Versaillesu, kjer prihaja do pomembnih političnih odločitev.

Zelo nam je bil všeč Montmartre, to je 130 metrov visok hrib z živahnim vrvežem z baziliko Sacre Coeur, kavarnami in uličnimi umetniki ter ogromno turisti iz vsega sveta. Tam smo si privoščile beef bourguignon, odličen goveji golaž, ki ga kar pošteno zalijejo z refoškom, no, me smo ga na koncu le s pivom.

Sprehodile smo se po vsej dolžini Elizejskih poljan, kjer nismo pozabile na soupe à l'oignon – posebno čebulno juho, ki jo izboljšajo z nekaj žlicami žganja. Legenda pravi, da jo je izumil sam Ludvik XIV. v svoji lovski kočji, ker je imel tam na voljo samo čebulo in alkohol. No, vsekakor je bil iznajdljiv. Poznan je bil kot Sončni kralj z 72-letno vladavino in 25 otroki. Kar pride za kralja z zavidljivimi dosežki.

Prehitro je minilo pet dni in prehitro je prišel čas za vrnitev. Naslednje leto nas čaka francoska Provansa in upajmo, da nam tudi to uspe.

BITKA S PAMETNIM TELEFONOM

Majda Miklič

Prišla je jesen in mi smo se srečali pod MARELO z BITKO S PAMETNIM TELEFONOM. Na začetku je bila res bitka, ker nismo poznali pomena izrazov, kje se uporabljajo, in še veliko drugih stvari. Je bilo kar pestro, še najbolj za našo predavateljico Martino. Nekaj časa smo se dobivali na CIK-u, potem pa se je zopet vse zapletlo in smo imeli od doma, nato pa kombinirano.

Spoznavali smo se z **AUDIOBOOKOM**, kjer lahko naročaš knjige za poslušanje, in ko imaš utrujene oči, se lepo namestiš in poslušаш knjigo. Zelo zanimivo in praktično.

Tudi **PODKASTI** so zelo priročni, ker nekatere odaje na radiu preslišiš, ali ne veš, kdaj so na sporedu. Nastaviš si na podkaste, in ko imaš čas, jih lahko poslušáš preko telefona. **GREM Z VLAKOM** je zelo dobra in uporabna aplikacija, ki ti lepo razloži vozni red

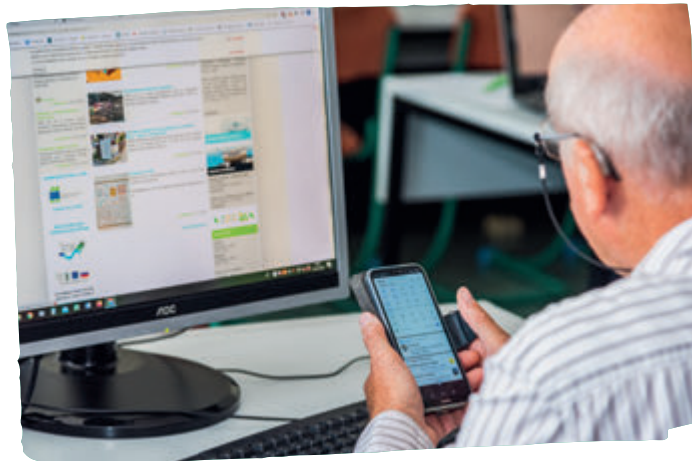

foto: EIVING Photography / Foto Eving

vlakov, posebno za upokoјence, ker imamo vožnjo brezplačno.

Kar nekaj časa smo namenili aplikaciji **EASYPARK** in se naučili, kako jo uporabljati pri parkiranju. Pred dopustom pa lahko uporabimo aplikacijo **BOOKING.COM** za rezervacijo nastanitve in si že vnaprej pogledamo zanimivosti, ki bi si jih radi ogledali.

Ker pa se nam obetajo časi, ko v trgovinah ne bomo več dobili računov, smo spoznali aplikacijo **NOPRINT**, ki jo lahko uporabljamo že sedaj. Je zelo zanimiva, saj ti sproti preračunava, koliko si porabil in za kaj (obleko, hrano ...).

Nastavili smo si **VIBER**, kjer lahko brezplačno kličeš in prejemaš sporočila, slike ali filmčke.

Tudi pri e-pošti so vedno kakšne novitete in težave, tako da smo še te posodabljali in odpravljali. Naučili smo se zelo veliko, vmes tudi kaj pozabili, zato smo morali včasih kaj obnoviti.

Hvala naši predavateljici Martini za res lepo razlago in tudi potrpljenje.

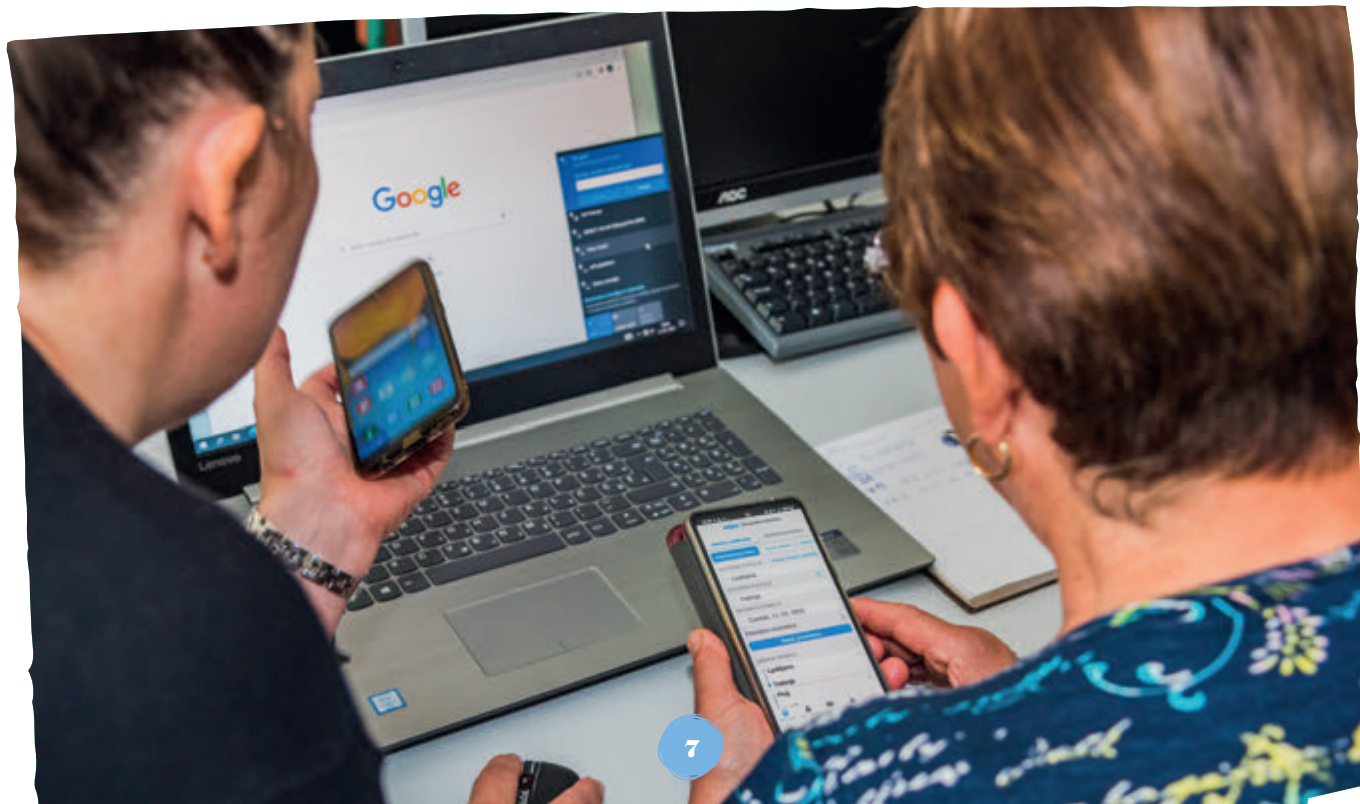

foto: EIVING Photography / Foto Eving

DELOVANJE DELAVNIC V PROJEKTU VGC MARELA (od oktobra 2021 do danes)

Stane Kravcar

VGC MARELA omogoča različne programe in aktivnosti, v našem primeru delavnice s področja aktivnega staranja. Martina Podlesnik enkrat tedensko naši skupini posreduje znanje s področja računalništva in uporabe pametnega telefona.

V zadnjem obdobju smo se lotili naslednjih tem:

- Upravljanje računa Google, varnost osebnih podatkov, upravljanje s shrambo svojih podatkov, uporaba koledarja, izdelava vizitk za razne priložnosti z nameščanjem fotografij v raznih kombinacijah ...
- Uporaba pametnega telefona: branje in izdelava QR kode, branje črtnih kod, izdelava nakupovalnega listka za trgovine, shranjevanje trgovskih računov v e-obliki na aplikaciji Noprint, uporaba aplikacije Easypark za parkiranje in plačevanje parkirnine, organiziranje plačilnih kartic z enega mesta – Stocard, prikaz potrdil PCT in osebnega dokumenta na enem mestu, upravljanje aplikacije Zoom, uporaba podkasta, kamor si lahko po lastni želji namestimo razna področja že predvajanih informacij iz medijev.
- Lani junija smo bili na izletu v Kočevju. Tja smo se odpravili z vlakom. Pod vodstvom Martine smo

foto: EYING Photography / Foto Eving

Trenutno obiskuje tečaj enajst oseb. V preteklem letu so bili pogoji za izvajanje tečaja zelo raznoliki glede na omejitve v zvezi z epidemijo covid. Včasih se je izobraževanje izvajalo samo preko Zooma. Trenutno pa poteka srečanje skupine v večji meri v računalniški učilnici na CIK-u z upoštevanjem varnostnih ukrepov, nekaj pa nas dela od doma preko Zooma. Martina je omogočila tistim, ki smo doma, da lahko spremljamo dogajanje v učilnici in sledimo izvedbi novih tem na računalniku oziroma pametnem telefonu.

doživeli lep dan z ogledom in obiskom znamenitosti Kočevja.

Obiskovanje delavnic ni samo nabiranje znanja za uporabo računalnika in pametnega telefona, temveč je tudi druženje tečajnikov. Med pogovori se odpre tudi marsikatera neformalna tema, ki popestri dan. To druženje je bilo med tečajem in po njem še posebno dobrodošlo v času korone, saj se je naš vsakdanji ritem zelo spremenil.

DELOVANJE KALIGRAFSKEGA KROŽKA

Andrej Jurca

Spoznavati kaligrafsko pisavo je bila moja tiha želja že kmalu po odhodu v pokoj leta 2010. Po začetnem „tipanju“ se je začelo premikati šele okrog leta 2016, ko se nas je zbralo sedem navdušencev in začelo z delom. Naša mentorica je bila Miša Shaker. V šolskem letu 2016/2017 smo več ali manj uspešno obvladali pisave Foundational, Chancery, Black Knight in Starogrško pisavo. Tudi v letih 2017/2018 smo v isti zasedbi nadaljevali delo s pisavami Unciala, Rustika in Textura.

Druženje skupine je bilo prijetno, takrat je bilo še vse sproščeno, tudi sanjalo se nam ni o kakšnih omejitvah. Prijateljstvo se je običajno nadaljevalo po končanem krožku. Po zaključku tečaja smo dobili lične diplome in z zaključnim praznovanjem obeležili naše druženje. Z upanjem smo se veselili našega nadaljevanja. Žal so se začele pojavljati prve novice o pojavu novega virusa, ki ogroža običajno življenje in se hitro širi iz Kitajske po celem svetu.

Šolsko leto 2019/2020 smo še nadaljevali v živo na CIK-u, zbralo se je nekaj novih članic (deset), bilo pa je vedno več zloveščih novic o virusu in varovanju pred njim. To se je stopnjevalo, tako da se je v začetku leta 2020 že resno govorilo o nošnji zaščitnih mask in prepovedi združevanja. Živo se spomnim marca, ko sem dobil obvestilo, da so druženja lahko samo na lastno odgovornost. Ker se je dogajalo, da so posamezniki odklanjali zaščito, tudi pri nas, smo bili primorani prekiniti kaligrafski tečaj. Nato je prišla iz CIK-a prepoved zbiranja. Nastopilo je obdobje mirovanja dela in vsak posameznik je skrbel za obnavljanje znanja po svoje, odvisno od zaposlenosti in zanimanja.

Treba je priznati, da smo vedeli za program Zoom, vendar si nismo točno predstavljali, kaj to pomeni in kako je možno z njim delati. Vse njegove možnosti smo spoznali šele pozneje, ko smo spremljali torkova predavanja na CIK-u. Seveda so nas spremljale začetniške težave, ki pa smo jih uspešno razreševali s pomočjo Martine Podlesnik. Na podlagi medsebojnih

foto: Andrej Jurca

pogovorov v skupini je bil sprejet večinski sklep, da bomo počakali, ko bo možno delovanje v živo.

Naše mirovanje je trajalo več kot eno leto, ko sva se z Martino sredi leta 2021 začela pogovarjati o oživitvi našega krožka. Prva naloga je bila, kako najti novo mentorico, glede na to, da je dotedanja zaradi osebnih razlogov odstopila. Hitro smo rešili tudi ta problem in na CIK-u so se dogovorili s Špelo Kodrič iz Doline kozolcev iz Šentruperta, da prevzame nalogo naše mentorice. Skupaj sta tudi preskusili način delovanja.

Zaradi službenih zahtev nismo mogli takoj začeti, tako da smo imeli prvo srečanje preko Zooma šele 11. januarja 2022. Bilo smo veseli, da smo lahko začeli, to zadovoljstvo sem začutil že, ko smo se začeli dogovarjati o pričetku. Moje osebno mnenje je, da mi je žal, da nismo že prej poskusili dela z Zoomom, morda ne bi imeli tako velikega premora, vendar je svoje opravi tudi strah pred nepoznanim načinom delovanja. Žal se vse članice niso več vključile, pristopilo jih je samo osem. Res je, da je delo v živo čisto nekaj drugega, vendar z malo potrpljenja tudi na ta način lahko pridemo do dobrih rezultatov.

Prvič smo se sestali na CIK-u 15. marca in z velikim veseljem smo se po dolgem času pozdravili in delo v skupini je bilo prav poživljajoče. Žal sta odpadli še dve članici, tako da nas je ostalo samo še šest. Od takrat se srečujemo vsak torek, zadovoljstvo je veliko, ostalo nam je še pet srečanj. Verjamem, da bomo tečaj izpeljali do konca, lahko pa le upam, da se bomo v prihodnjem šolskem letu srečevali še naprej.

ZGODOVINA UMETNOSTI SKOZI ČAS

Ana Murn

Ljubitelji umetnosti smo bili v času epidemije koronavirusa močno prikrajšani. Ostali smo pred zaprtimi vrati muzejev in galerij, od zunaj smo si lahko ogledovali le arhitekturno dediščino in brali o umetnosti. Tudi krožek v okviru UTŽO-ja smo izvajali na daljavo, a se predavanj niso mogli udeleževati vsi člani. Zelo smo se razveselili, ko so se nam v tem študijskem letu odprla vrata.

Ti dve smeri predstavljata globok prelom v umetnosti, iz katerega tudi sedanja umetnost še ni izšla. Dela umetnikov so pogosto nerazumljiva, njihov osrednji cilj je šokirati občinstvo v dobrem in slabem, zato zahtevajo posebne interpretacije. Zaradi takšnega nelagodja si še vedno veliko ljubiteljev umetnosti raje ogleduje klasike, impresioniste in likovne smeri pred dadaizmom. Posebno zanimivi sta nam bili predavanja o življenju naših prednikov in arheoloških najdbah na ozemlju nekdanje občine Trebnje ter ljudeh, ki so bili tu pokopani, kar izhaja iz najdenih rimskih nagrobnikov.

Z maskami na obrazu in medsebojno razdaljo smo vendarle sedli v klopi in »v živo« poslušali predavanja o upodabljanju hrane v umetnosti, kar nam je razkrilo tudi prehranjevalne navade različnih slojev prebivalstva v časovnih obdobjih, predavanja o ekspresionizmu in tedaj razvijajočem se nemškem ekspresionističnem filmu v časih Hitlerjeve vladavine ter o dadaizmu in nadrealizmu. Predvsem dadaisti so bili anarhično navdahnjeni, zavrnilo so razum in se zatekli v nesmisel, nadrealisti so jim sledili v nezaupanju do razuma, sklicevali so se na psihoanalizo.

Iz dejavnosti galerije pa smo bili člani krožka deležni dveh otvoritev in kasneje vodenih ogledov razstav (Mednarodno stičišče umetnikov samorastnikov in Koščki Tomaža Hartmana). Po spletu pa smo lahko prisostvovali tudi zanimivemu predavanju o nastanku in zgodovini gibanja naivne umetnosti v Sloveniji in na Hrvaškem med obema vojnoma.

Potepali smo se

V BREŽICE Z VLAKOM

29. 3. 2022

Katarina Rman

V torek, 29. 3. 2022, smo se zbudili v lep sončen dan, ki je kar vabil na izlet. Udeleženci Popotne malhe smo se skupaj z našo skrbno vodičko Majo Kos zbrali na železniški postaji Trebnje. Z vlakom smo se preko Sevnice odpravili raziskovat zgodovinsko mesto Brežice, ki ima danes okoli 7000 prebivalcev in leži ob sotočju rek Save in Krke. Vožnja je hitro minevala ob opazovanju pokrajine, ki jo je pomlad že pričela prebujati.

Na železniški postaji Brežice nas je pričakal in navihano pozdravil lokalni vodič Dejan. Opozoril nas je, da se od tu lahko planinci odpravijo na dve planinski poti, in sicer Brežiško planinsko pot in na Pot kozjanskih borcev. Mi pa smo pogumno, kar peš, krenili (v načrtu je bil avtobus) na dva kilometra dolgo pot proti centru Brežic.

Pot nas je varno vodila po tako imenovani Pešpoti mimo nekdanjega obrata Vino Brežice in nove tovarne TPV. Kmalu smo zagledali velik sodoben Nogometni stadion Brežice in malo naprej romarsko cerkev sv. Roka iz leta 1740, ki je že tretja cerkev, postavljena na isti lokaciji. Za Splošno bolnico Brežice na naši desni smo pot nadaljevali ob novi in sodobni knjižnici (o, da bi imeli tako knjižnico v domačem kraju), Domu kulture in mimo Gimnazije Brežice.

V parku pred šolo so ob 30. obletnici samostojne Slovenije postavili 12 m visok bel betonski obelisk, delo akademskega kiparja Alojza Konca. Videz ulice se je počasi spreminjal in začel dobivati podobo starejših, predvojnih stavb, ki so služile za obrtne dejavnosti in stanovanja, ter so prav lepo obnovljene. Na Trgu izgnancev smo si ogledali informativne table o izgnancih 2. svetovne vojne in stilsko bogato nemško hišo, v kateri je danes Okrajno sodišče. Okoli nas se je zgodovina prepletala s prijetnimi trgovnicami in gostilnicami.

Prišli smo v sam center starega mestnega jedra, ki ga sestavljata dve ulici, ki se srečata pri gradu. Na prvi ulici stoji župnijska cerkev sv. Lovrenca, sezidana leta 1782,

in hiša nekdanjega italijanskega trgovca Del Cotta. Mi pa smo se ustavili v mestni hiši ali Rotovžu, kjer smo uživali v degustaciji deželnih vin in si kupili spominke za domov. Proti koncu ulice stoji mogočna grajska kašča in konjušnica, ki trenutno neizkoriščena sameva. Druga ulica, imenovana Gasa, se začne s 46 m visokim Vodovodnim stolpom, zgrajenim leta 1914, in se nadaljuje z manjšimi, lepo obnovljenimi hišicami nekdanjih obrtnikov, ki stojijo na ostankih nekdanjega obzidja. Kratek premor smo izkoristili za posedanje na sončku na terasah prijetnih lokalov (picerije, slaščičarne, bifeji, gostilne).

Sam vrh našega izleta je bil zagotovo obisk gradu. Pisi viri navajajo postavitev prvega gradu leta 1241. Mestu in gradu so izmenoma grozile poplave, potresi, kmečki upori (požigi), Turki. Leta 1529 je dal nemški cesar Ferdinand grad ponovno sezidati in obnoviti mesto. Od leta 1694 je bil v lasti družine Attems. Po letu 1848 je bil preurejen v urade in stanovanja. Med 1. sv. vojno je služil kot bolnica za ranjene vojake soške fronte. Po 2. sv. vojni pa je postal Posavski muzej Brežice z bogato vsebino (poslikano stopnišče, kapela, razstava štirih elementov, arheološka in etnološka zbirka, grajska klet). Sam vrh muzeja pa je ogled Viteške dvorane z baročno poslikavo mitološke vsebine slikarja Frančiška Karla Remba v 18. stoletju.

Čas je hitro minil in skoraj smo zamudili vlak. Utrujeni in polni vtisov smo uživali v vožnji domov.

Foto: Ana Murn

ZAKLJUČNA POPOTNA MALHA – BEGUNJE NA GORENJSKEM

19. 4. 2022

Olga Kunstelj

Skupaj z vodičko Majo in vodjo Martino se nas je 12 prijavljenih deklet 19. 4. 2022 odpravilo še na zadnjo Popotno malho v šolskem letu 21/22. Pot nas je vodila v Begunje na Gorenjskem, vas v Občini Radovljica z okoli 1000 prebivalci.

V tej znameniti gorenjski vasi pod Begunjščico (2063 m) nas je sprejel lokalni vodnik Sašo in nam s ponosom pristnega Begunjca predstavil manj znane in tudi svetovno prepoznavne zgodbe domačega kraja. Kdo od nas ne pozna Elanovih smuči in jadrnic, kdo zaradi njih ni navijal za Ingemarja Stenmarka, kdo ni poslušal, plesal in se veselil ob glasbi bratov Avsenik?

Z ogledom vasi smo začeli pri begunjski graščini. V današnjem času se v tem mirnem, idiličnem okolju nahaja psihiatrična bolnišnica. Vedno ni bilo tako. V času druge svetovne vojne, ko so Begunje padle pod nemško oblast, so imeli Nemci v nekdanji graščini Katzenstein gestapovske zapore. V spomin na grozote, ki so se takrat dogajale, in trpljenje zaprtih ljudi, je nekaj takratnih zaporniških celic urejenih v spominski muzej. Na ustreljene talce

opozarja tudi urejeno grobišče na grajskem dvorišču.

Nekaj let pred drugo svetovno vojno, ko je bila v gradu ženska kaznilnica, so sestre usmiljenke v grad, ki so ga vodile, povabile k sodelovanju arhitekta Jožeta Plečnika. Kraju je zapustil dve svoji stvaritvi, kapelico sv. Jožefa in senčnico Brezjanko.

Po ogledu župnijske cerkve sv. Urha smo se zapeljali do najbolj prepoznavne znamenitosti v dolini Drage. Grad Kamen iz 12. stoletja je bil nekoč pomembna postojanka na tovarni poti prek Prevalj na Koroško. Gradu je nekaj stoletij gospodarila plemiška družina Lombergov in njegova mogočnost se občuti še danes.

V podnožju gradu v dolini Drage sem ob grobišču ustreljenih talcev še bolj občutila žalostno sporočilo pesmi: »Tam, kjer murke cveto«.

*Tam, kjer murke cveto, tam, kjer ptički pojo v lepi Dragi,
tam, kjer encijan plav ves prešerno bahav, nežno vabi.
V to dolino zeleno me vleče tako kot v nobeno,
v njej avrikelj prijazno pozdravlja me s srajčko rumeno.*

*A z visoke planine grad Kamen obuja spomine,
spomni Pegama se, se smehlja in si misli: vse mine.
Ti dolina zelena, s krvjo prepojena, oj, Draga,
te vedno bom ljubil, nikoli pozabil ne bom.*

Dr. Ferry Souvan

Da te pesmi Avseniki niso nikoli prepevali v nemščini, ni težko razumeti.

Brata Slavko in Vilko Avsenik sta pričela z ustvarjanjem nove zvrsti glasbe leta 1953 v domači gostilni Pri Jožovcu. Spomin nanju živi v spominskem muzeju z razstavo o ansamblu Avsenik in njegovi zapuščini. Tam lahko prebereš Slavkove besede, ki vam bodo vse povedale:

»Dragi prijatelji,

ko sva z Vilcem pred mnogimi leti začela špilati našo glasbo, tudi slučajno nisva pričakovala, da si bo pridobila toliko prijateljev po vsem svetu. Verjetni zato, ker te take viže v hipu postavijo v domače okolje travnikov in gor! Kjer z veseljem zavriskaš. Vesel sem, da so v tem obdobju nastale nekatere večne melodije, ki naj vas še naprej osrečujejo.«

Hvala, Slavko! Hvala za vse srečne trenutke, ki sem jih užila ob tvojih melodijah. Tako, kot si rekel, nekatere so večne!

Pookusnem kosilu, za katerega moram priznati, da je bilo glede na sloves gostilne Pri Jožovcu cenovno sprejemljivo, smo obiskali še baziliko Marija pomagaj na Brezjah in se nato hvaležni za lepo doživetje napotili proti domu.

V OBČINI TREBNJE IZVAJAMO BREZPLAČNA USPOSABLJANJA IZ TEMELJNIH POSTOPKOV OŽIVLJANJA IN UPORABE AVTOMATSKIH DEFIBRILATORJEV (AED)

Stella Cavalleri, koordinatorica

LAS STIK in Občina Trebnje sodelujeta v projektu Skupaj za varni jutri, ki bo pomembno prispeval k širjenju že obstoječe mreže javno dostopnih avtomatskih defibrilatorjev (AED) na različnih območjih Slovenije, tudi v občini Trebnje.

Poleg namestitve novih defibrilatorjev smo na območju občine izvedli že več usposabljanj iz temeljnih postopkov oživljanja in uporabe aparata AED. Zaradi velikega zanimanja bomo z usposabljanji nadaljevali v jesenskih mesecih.

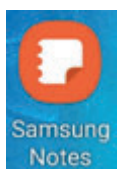
V okviru projekta se je oblikovala skupina strokovnjakov z vseh sodelujočih območij, ki svoje znanje delijo tudi na terenu, kjer je to potrebno. S tem namenom so posneli **videoposnetek**, v katerem so **prikazani temeljni postopki oživljanja in uporabe aparata AED**.

ALI STE
VEDELI?

KAKO USTVARIMO NAKUPOVALNI LISTEK Z APLIKACIJO SAMSUNG NOTES?

Vsak pametni telefon ima vgrajene aplikacije, ki jih uporabljamo za beleženje ali gledanje dokumentov (pdf, docx, jpg ...). V teh aplikacijah pa lahko med drugim ustvarimo tudi nakupovalni listek za trgovino. Odvisno od modela telefona so te aplikacije poimenovane različno (Samsung Note, Note, Beležnica ...) in imajo različno ikono (rumene ali oranžne barve).

1. Kliknite na ikono , desno spodaj je po navadi okrogel znak s +, na katerega kliknete in dobite novo beležko.

2. Na vrhu, kjer piše naslov, zapišite ime trgovine in potrdite (ikono).

3. Na beležki poiščete ikono krogec s kljukico in kliknite nanjo.

4. Nato poiščete mikrofonsko ikono in kliknite nanj.

5. Pokazal se vam bo še en mikrofonski ikoni , na katerega morate klikniti. Pokazal se vam bo prazen nakupovalni seznam. Sedaj lahko pričnete v mikrofonski ikoni narekovati stvari, ki jih morate kupiti v trgovini. Seznam se vam bo izpisoval sam.

USPEŠNO NAKUPOVANJE.

ZA POMOČ POKLIČITE
07 34 82 109 ALI PIŠITE
NA UTZO@CIKTREBNJE.SI
ALI SKENIRAJTE

GALERIJSKA PALETA

Stella Cavalleri,
koordinatorka

Za nami je že 55. Mednarodni tabor likovnih samorastnikov Trebnje, ki je letos potekal med 11. in 18. junijem 2022. V prostorih galerije je ustvarjalo deset umetnikov iz sedmih držav, in sicer Stanka Golob in Natalija Berezina (Slovenija), Đurđica Balog (Hrvaška), Iago Barbieri, Amadeo Marchetti in Alexia Molino (Italija), Odile Bron (Francija), Svetlana Miladić (Srbija), Ramon Rodriguez Fernandez (Kuba) ter Pawel Widera (Poljska). Osem jih je na taboru sodelovalo prvič.

Strokovna žirija je veliko nagrado podelila kubanskemu umetniku **Ramonu Rodriguezu Fernandezu** za diptih z naslovom Tisoč in en način za pobeg iz raja. Žirijo je prepričal s premišljenim kombiniranjem različnih materialov ter skrbno zasnovano kompozicijo.

Tudi letos smo podelili posebno nagrado prijateljev GLST-ja, ki jo je prejela umetnica Svetlana Miladić iz Srbije. Njenemu delu Prihajamo na morje je svoj glas namenilo največ obiskovalcev galerije in spletne strani v 24-urnem glasovanju.

Foto: Eving Photography

**V POLETNIH DNEH VAS VABIMO, DA NAS OBIŠČETE TER SI OGLEDATE NAŠO
STALNO RAZSTAVO TER ZAČASNO RAZSTAVO KIPARJA JOŽETA VOLARIČA,
KI BO NA OGLED VSE DO 9. OKTOBRA 2022.**

REBUS

Nagrajenci pretekle številke so:
Martin Hočevar, Milica Korošec in Zdenka Lavš..

___ / /

___ / / / /

___ /

___ / / / /

! ___ !

___ / /

REŠITEV:

Pravilne odgovore nam pošljite na info@ciktrebnje.si ali CIK Trebnje, Kidričeva ulica 2, 8210 Trebnje do **torka, 16. 8. 2022**. Med prejetimi odgovori bomo izžrebali 3 prejemnike simboličnih nagrad.

NAPOVEDUJEMO

OB 9.00
OTVORITEV
ŠTUDIJSKEGA
LETA
2022/2023

UTŽEON

SVETOVALNO
SREDIŠČE
CIK TREBNJE

TUKAJ SMO ZA VAS, DA VAM:

SVETUJEMO
glede aktivnosti UTŽO Trebnje,
POMAGAMO
pri vzpostavitvi digitalnih orodij in predvsem
PRISLUHNEMO
ter se z vami pogovarjamo.

T: 041 567 772 / 07 34 82 108
E: tanja.vrckovnik@ciktrebnje.si

